

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
- ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प :-
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ११.१२.२०१९ ते १५.१२.२०१९)

अंक ९९/२०१९							दिनांक १०.१२.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (३०/११/२०१९ ते ०६/१२/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ११/१२/२०१९ ते १५/१२/२०१९ पर्यंत)				
०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	१०/१२	दिनांक		११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		०	०	०	०	०	
३१.५	३४.०	३४.०	३४.०	३५.०	३६.०	३६.०	कमाल तापमान (अं. से)		३५	३४	३३	३३	३३	
२०.५	२३.०	२२.०	१९.५	२०.०	२०.५	२१.०	किमान तापमान (अं. से)		२१	२२	२३	२३	२३	
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	६	४	४	६	४	
निरभ	ढगाळ	निरभ	निरभ	ढगाळ	निरभ	निरभ	दुपार							
६०	७०	९१	८९	९१	९३	८८	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		७६	७३	८०	७५	७०	
४६	४५	४५	४६	४७	४२	४२	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४७	४२	४६	४६	४०	
४.८	३.८	२.४	२.८	१.१	१.०	१.५	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००७	००६	००६	००७	००६	
पूर्व	पूर्व	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	पूर्व	पूर्व	ईशान्ये	ईशान्ये	पूर्व	
पूर्व	पूर्व	पूर्व	दक्षिण	दक्षिण	पश्चिम	पूर्व	दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)			१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)				१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)				
३२६९.२			४५९१.०				४५९१.०			०.०				

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यामध्ये हवामान कोरडे व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
वायंगणी भात	रब्बी पेरणी	रब्बी हंगावातील भात लागवडीच्या पुर्व तयारीस सुरुवात करावी. उन्हाळी भात पीकासाठी १ हेक्टर क्षेत्र लागवडीसाठी १० गुंठे क्षेत्रात गादीवाफे तयार करून घ्यावेत. जमिनीचा उतार लक्षात घेऊन निच-याच्या जागी तळाशी १२० सेमी आणि पुच्छभागाशी ९० सेमी रंदीचे ८ ते १० सेमी उंचीचे योग्य त्या लांबीचे गादी वाफे तयार करावेत. वाफ्यात प्रती गुंठा क्षेत्रास १ किलो युरिया व १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट द्यावे. बियाण्यास ३% मिठाच्या द्रावणाची (३०० ग्रम मीठ/१० लि. पाणी) प्रक्रिया करावी. वाफ्यावर ५ ते ८ से.मी. अंतरावर ओळीमध्ये १ ते २ सेमी खोलीवर बी पेरून घ्यावे. जाड दाण्यांच्या जातीसाठी ५० किलो तर बारीक दाण्यांच्या जातीसाठी ४० किलो बियाणे वापरावे. वायंगणी भात पीकाची पेरणी सुधारीत बियाण्यांचा वापर करून करावी.
कुळीथ, चवळी व कडवा वाल	अंकुरण	खरीपातील लांबलेल्या भात कापणीमुळे कुळीथ, चवळी व कडवा वाल या रब्बी पिकांची पेरणी उशीराने झाली. जमिनीतील ओलाव्याच्या कमतरतेमुळे ज्या ठिकाणी पिकांची उगवणी झाली नसल्यास पिकास बाहेरून पाण्याची व्यवस्था करावी.
भुईमुग, सुर्यफुल व मोहरी	रब्बी पेरणी	रब्बी उन्हाळी भुईमुग लागवडीसाठी शेताच्या पुर्वतयारीची कामे हाती घ्यावी. जमिन खोल नांगरून, ढेकळे फोडून व हेक्टरी १० ते १५ टन चांगले कुजलेले शेणखत/कंपोस्ट मिसळून तयार करावी. पेरणीसाठी टी.जी.२६, टी.ए.जी.२४, टी.पी.जी.४१, कोकण गौरव, कोकण टपोरा या जातीचे बियाणे हेक्टरी १२५ ते १५० किलो या प्रमाणात वापरावे. रबी सुर्यफुल लागवडीसाठी जमिन उभी-आडवी खोल नांगरून भुसभुशीत करावी. शेवटच्या कुळवणीपुर्वी हेक्टर १० ते टन चांगले कुजलेले शेणखत/कंपोस्ट जमिनीवर पसरून मातीत मिसळावे. पेरणीसाठी. पेरणीसाठी सुर्यफुलाच्या मॉर्डन, एस.एस.५६, बी.एस.एच-१ इ. सुधारीत जातीचा वापर करावा. हेक्टरी १० ते १२ किलो बियाणे वापरावे. पेरणीपुर्वी बियाणे १२ तास पाण्यात भिजवून नंतर सावलीत वाळवावे. तसेच प्रती किलो २ ग्रम या प्रमाणात बुरशीनाशक चोळावे. मोहरी पिकाच्या पेरणीसाठी हवामान योग्य असल्याने पुसा बोलड किंवा वरुणा या जातीची लागवड करावी. पिकाची पेरणी ४५ x १० से.मी अंतरावर ३ ते ४ से.मी. खोल करावी. पेरणीपुर्वी प्रती गुंठ्यास १ किलो युरिया आणि ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट ओळीत पेरून द्यावे.
आंबा	पालवी	ढगाळ वातावरण असल्यास मोठ्या प्रमाणावर तुडतुड्यांची पैदास होते. त्यातच मोठ्या प्रमाणावर कोवळी पालवी तुडतुड्यांना उपलब्ध झाल्यास पालवीवर मोठ्या प्रमाणावर तुडतुड्यांचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे. नवीन पालवीवर तुडतुडे, फुलकीडे व खवले किडीच्या नियंत्रणासाठी डेल्टामेथ्रिन २.८% प्रवाही (०.९ मिली प्रती १ लीटर पाणी) किंवा थायोमॅथॉक्झोन २५% (WDG) (०.१ ग्रम प्रती लीटर पाणी) या किटकनाशकांची फवारणी करावी. आंबा पिकावर करपा व भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असून प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी थायोफिनेट मिथिल व कार्बेन्डाझीम १% १ ग्रम प्रती १ लिटर पाण्यातून फवारावे.
काजू	मोहोर	ढगाळ वातावरणामुळे काजू बागायतदारांनी ढेकण्या किडीच्या प्रादुर्भाव होवू नये म्हणून जागरूक राहावे, प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि. ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथिन ५% ६ मि.ली. १० लिटर पाण्यातून फवारावे. काजूच्या झाडाला रोठा किड लागली असल्यास पाने पिवळी पडतात व खोडामधुन छिद्राद्वारे भुसा बाहेर पडलेला दिसतो. काजूवर खोडकिडा (रोठा) या किडिचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी. लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा.
पाणलोट व्यवस्थापन		पाणलोट क्षेत्रातील नाल्यांवर, नदीवर योग्य ठिकाणी पाणी साठवून ते शेतीसाठी वापरण्याच्या दृष्टीने शेतक-यांनी लोकसहभागाने दगड मातीचे कच्चे बंधारे किंवा दगड, माती व सिमेंटच्या रिकाम्या पोत्यांच्या सहाय्याने वनराई बंधारे बांधावेत.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेगळे व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
नोडल ऑफिसर
(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा)
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)

डॉ. यशवंत चं. मृताळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)